

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Riigikogu põhiseaduskomisjon
pohiseaduskomisjon@riigikogu.ee

Teie 06.02.2026

Meie 13.02.2026

nr RIIGIKOGU/25-1235/-
3T
nr 8-2/970

Erakonnaseaduse muutmise seaduse (oligarhia mõjuvõimu vähendamiseks poliitikas) eelnõu (752 SE) - valitsuse arvamuse esitamine

Riigikogu esimees edastas Vabariigi Valitsusele arvamuse andmiseks Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni ning Riigikogu liikmete Jaak Aabi, Ester Karuse, Andre Hanimäe, Züleyxa Izmailova ja Tanel Kiige k.a 5. novembril algatatud erakonnaseaduse muutmise seaduse (oligarhia mõjuvõimu vähendamiseks poliitikas) eelnõu (752 SE).

Eelnõuga tehakse erakonnaseaduses järgmised muudatused, millega:

- 1) seatakse füüsilise isiku annetusele seatakse ülempiir 100 000 eurot ühes kalendriaastas;
- 2) erakonna põhikirjas kehtestatud liikmemaksust suuremad summad loetakse annetuseks ja kuuluvad samuti annetustele seatud ülempiiri alla;
- 3) valimiskampaania kuludele kehtestatakse ülempiir 1 000 000 eurot;
- 4) füüsilistel ja juriidilistel isikutel tekib kohustus avaldada poliitilisi eelistusi käsitlevate uuringute rahastajad ja uuringute sisu, kui nende maksumus ületab 10 000 eurot aastas.

Seletuskirja kohaselt on eelnõu eesmärk tugevdada Eestis demokraatia toimimist, vähendades ühe konkreetse isiku või huvirühma liigset mõju erakondadele ja nende poolt tehtavatele poliitilistele otsustele ning luua selgemad ja läbipaistvamad piirid erakondade rahastamisele, et vältida olukordi, kus erakond sõltub rahaliselt üksikutest annetajatest või varjatud huvirühmadest, kes võivad otseselt mõjutada poliitiliste otsuste sisu või suunda.

Valitsus otsustas oma 5.veebruari 2026 istungil mitte toetada Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni ning Riigikogu liikmete Jaak Aabi, Ester Karuse, Andre Hanimäe, Züleyxa Izmailova ja Tanel Kiige k.a 5. novembril algatatud erakonnaseaduse muutmise seaduse (oligarhia mõjuvõimu vähendamiseks poliitikas) eelnõu (752 SE).

Valitsus toetab eelnõu eesmärki vähendada varjatud mõju avalikele otsustele ja riigi poliitikale. Poliitilise mandaadita otsustusmõju saavutamine pole avalikkuse huvides, see kahjustab ausust ja usaldust oma riigi vastu. Seetõttu teeme eelnõu esitajatele ettepaneku arutada selle eelnõu adresseeritavat probleemi – varjatud oligarhide mõju erakondade otsustusprotsessidele ja seeläbi riigielule juba menetluses oleva erakonnaseaduse juures.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Signe Teiv 58507903
Illimar.Parnamagi@justdigi.ee